

Paragraf kan Ministeren anerkjende Skoler eller undlade at anerkjende dem, han kan negte bestaaende Skoler Understøttelse og fortsætte med andre, ganske efter eget Skjøn; han kan give somme den mindre Understøttelse og andre, som han ønsker at hjælpe, den større indtil 3,000 Kr. Han kan give en enkelt Stole et Par Tusinde Kr. mere end en anden, og han kan gjøre det uden Hensyn til Skolens Veliggenhed, uden Hensyn til, hvilket Omfang Skolen har; naar han blot finder, at der til Skolen er knyttet Samlinger eller den Slags belærende Undervisning, som han anser for god. Vi lægge Stiftelsen og Udviklingen af hele dette Institut i Ministerens Haand, og vi gjøre det een Gang for alle, vi tage det ud af Bevillingsmyndighedens, det vil sige vor egen Haand. Jeg har sagt det tidligere og ikke faaet Svør derpaa, jeg spørger da nu atter de Herrer Afstattere af denne Paragraf — de maa jo være her i Salen —: Ved hvilken anden bestaaende Lov har man givet en Minister et saadant Tillidsvotum? Jeg foreslog derfor ved 2den Behandling, i Forening forøvrigt med det ærede Medlem fra Mors (C. Ravn), at Beløbet til den udvidede Undervisning, de større Bidrag altsaa, skulde bestemmes ved Finantsloven, og at de Skoler, som skulde optages blandt de understøttede, skulde anerkjendes ved Finantsloven. Det vil jo sige det Samme som, at Rigsdagen skulde have Haand i Hænde med Umbendelsen af Pengene og i Forstaaelse med Ministeren bedømme disse Stolars Indretning, Veliggenhed, Undervisningens Omfang o. s. v., efterhaanden som Sagen skred frem. Nu kunne De paastaa, at De have den mest ubegrænsede Tillid til den nuværende Minister med Hensyn til, at han ikke vil undlade at gaa den Vej ved Ordningen af dette, som er de Herrers Vej, og det tør jeg ikke disputere imod, men det tør jeg dog sige, at alle Dages Ende er ikke kommen den Dag, da han træder fra. Han faaer jo en Estermand, og denne Estermand har jo den samme Lov, og jeg siger, at den Dag, vi vedtage denne Lov i dette Omfang, gjør Bevillingsmagten det muligt, at der oprettes et Agerbrugsundervisningsvæsen, som er betjent af den vedkommende Regjerings høidigste og villigste politiske Hedsstaber. Det kan ske. Jeg indrømmer, at overfor denne Ordning, hvorved Bevillingsmyndigheden var bleven aldeles afskaaret fra Indflydelse paa og Ministeriet stillet ganske frit med Hensyn til Umbendelsen af Statskassens Midler — naar Ministeren sandt Skoler, som han syntes vare dertil egnede, kunde han give dem indtil 3,000 Kr. om Aaret uden Bevilling, udstrevene efter en or-

ganisatorisk Lov, der jo maa betragtes som urørlig — skete der en Forandring, der vel i og for sig var uheldig, idet man satte Summen ned, men som var korrekt fra Bevillingsmyndighedens Standpunkt. Jeg tør sige det som sikkert, efter hvad der dengang forløb — jeg kan jo blive rettet, hvis det skulde være forkert — at den ærede Finantsminister og Conseilspresident fandt, at efter Vedtagelsen ved 2den Behandling havde Bevillingsmyndigheden gaaet sig selv for nær, at den havde lagt mere Magt i Regjeringsmyndighedernes Hænder, end der var rimeligt, idet Indenrigsministeren efter § 5 og Kultusministeren paa lignende Maade efter § 6 kunde udskrive Beløb efter deres Hjertenslyst uden Begrænsning. De kunne jo vel forstaa, at det for saa vidt interesserer mig at faae Bekræftelse paa min Sagttagelse af selve den nuværende Conseilspresident og Finantsminister, hvis Omhed for Umbendelsen af Statskassens Midler jo ellers ikke er paaskjønnet i nogen høi Grad i dette Thing, idet endogsaa han fandt, at Folkethinget havde vist en for stor Smødekømmen, havde været for urimelig i Tilliden til to af hans Ministre, og at der derfor maatte sættes en Grændse. Saa blev Grændsen ved 3die Behandling sat ved 60,000 Kr. for Landbrugs-skolerne og 100,000 Kr. for Eleverne, altsaa ialt ved 160,000 Kr. Det er altsaa egentlig godt og vel det Halve af, hvad jeg Aaret i Forveien havde foreslaaet, og hvad jeg egentlig troede laa til Grund for Folkethingets Affattelse ved 2den Behandling, men ganske vist ogsaa 4 Gange saa meget, som de 14 Medlemmer af Finantsudvalget havde villet bevillige, altsaa for saa vidt en Fremgang. Jeg erkjender, at denne Medfættelse, set fra Bevillingsmyndighedens Standpunkt, var korrekt. Jeg beklager, at Summen er sat saa langt ned, men korrekt var den; thi det forekommer mig dog, at at der maa være en vis Grændse for den Myndighed, man giver en Minister til at raade over Statskassen uden Rigsdagens Samtykke, men alligevel paastaar jeg, at der ikke findes nogen tilsvarende Lov i den danske Lovgivning. Nu vil jeg med Hensyn til denne Paragraf ønske, at Summen, de 60,000 Kr., maa blive sat op til mindst det dobbelte, og at det der maa blive indskudt: Der kan desuden paa Finantsloven tilstaaes en Stole osv., saaledes at det altsaa siges, at denne Regel fastsættes ved Forhandling mellem Regjeringen og Rigsdagen. Nu kan man jo nok sige, at det gjør ikke saa nøie for Dieblicket; thi vi have jo ingen Indflydelse paa Statskassen. Men man skal ikke indrette organisatoriske Love